

Giżycko, 18 stycznia 2022 r.

Uwagi do projektów uchwał Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego w sprawie wprowadzenia na terenie województwa ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, o których mowa w art. 96 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

1. Województwo promuje paliwa kopalne, jak to się ma do neutralności klimatycznej?

W przypadku dostępności sieci ciepłowniczej lub gazowej lub/i technicznych i ekonomicznych możliwości podłączenia do tych sieci:

*Właściciele instalacji **zamontowanych i użytkowanych przed dniem wejścia w życie uchwały,***

- od 1 sierpnia 2027 r. (2029 r. dla obszarów poza miastami) dla kotłów poniżej klasy 3

(pozaklasowe „kopciuchy”)

- od 1 sierpnia 2029 r. (2032 r. dla obszarów poza miastami) dla kotłów klasy 3 i 4

- od 1 stycznia 2030 r. (2035 r. dla obszarów poza miastami) dla kotłów klasy 5 (dot. paliw węglowych, zgodnie z PEP2040)

- od dnia wyłączenia z eksploatacji dla kotłów klasy 5 (dot. biomasy stałej drzewnej) zobowiązani będą do stosowania:

- paliwa gazowego,

- gazu płynnego LPG,

- lekkiego oleju opałowego.

Powyższy fragment podsumowania założeń uchwał przymusza mieszkańców do stosowania gazu ziemnego oraz oleju opałowego – tj. paliw kopalnych, które choć są mniej emisyjne od różnych odmian węgla, w niekorzystny sposób przyczyniają się do wzrostu stężenia CO₂ w atmosferze i wywierają niekorzystny wpływ na poziom emisji tzw. gazów cieplarnianych.

Polska zobowiązała się do osiągnięcia tzw. neutralności klimatycznej do 2050 r., zaś przyjęty w 2021 r. przez polski rząd dokument strategiczny „Polityka energetyczna do 2040 r.” zakłada, że udział OZE

w końcowym zużyciu energii brutto wyniesie w ciągu dekady co najmniej 23%, a emisja gazów cieplarnianych zmniejszy się o 1/3 w porównaniu z wynikiem sprzed 30 lat. Nie bez znaczenia w ograniczaniu szkodliwych emisji ma być uruchomienie 6 bloków produkcji energii jądrowej – wdrożenie pierwszego zaplanowane jest w 2033 r., kolejne co 2-3 lata. Zakładana jest również sprawiedliwa transformacja energetyczna zapewniająca nowe możliwości rozwoju regionom i społecznościom, które zostały najbardziej dotknięte negatywnymi skutkami przekształceń w związku z niskoemisyjną transformacją energetyczną.

Czy Członkowie Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego czują się zobowiązani do konieczności ograniczania emisji CO₂?

– Proponowany kształt uchwał antysmogowych wyraźnie temu przeczy.

Proponuję:

Całkowicie zrezygnować ze stosowania przymusu korzystania z paliwa gazowego, gazu płynnego LPG i lekkiego oleju opałowego.

2. Dlaczego województwo warmińsko-mazurskie stawia na paliwo kopalne, jakim jest gaz?

W uzasadnieniu wprowadzenia w życie uchwał antysmogowych autorzy wielokrotnie powołują się na konieczność obniżenia poziomu emisji zanieczyszczeń, w tym. m.in. pyłów. Macie zapewne Państwo świadomość, że obecnie dostępne są przecież na krajowym rynku kotły c.o. na biomasę drzewną spełniające wymogi ekoprojektu (ecodesign), zaś w przypadku kotłów na pellet możliwy jest zakup urządzeń o podwyższonym standardzie, charakteryzujących się obniżoną emisyjnością cząstek stałych o wartości $\leq 20 \text{ mg/m}^3$.

3. Wysoka lesistość – dostępność biomasy drzewnej

Blisko 1/3 powierzchni województwa to tereny leśne. Biomasa drzewna poddana sezonowaniu lub przetworzona w postaci pelletu drzewnego to regionalne paliwo, łatwo dostępne dla mieszkańców.

Europa Zachodnia stosuje obecnie dotacje do zakupu i montażu zestawów - pompa ciepła i kocioł c.o. na biomasę drzewną. Widać wyraźną próbę odejścia od paliw kopalnych. Dlaczego Samorząd Województwa zmierza w odwrotnym kierunku?

Spalenie biomasy drzewnej wiąże się z zerowym bilansem emisji CO₂. Warto o tym pamiętać w kontekście uzyskania przez Polskę i UE neutralności klimatycznej, jak również o tym, że biomasa drzewna o niskiej wilgotności lub pellet to paliwa przeznaczone do czystego spalania także w miastach.

4. Uchwały antysmogowe powiększą ubóstwo energetyczne na Warmii i Mazurach

Według prognozy prof. Stefana Bouzarovskiego z Uniwersytetu w Manchesterze – światowego eksperta ds. ubóstwa energetycznego – ok. 80 mln mieszkańców w Europie ma problem z ogrzaniem swoich domów tej zimy. Przyczyną tego jest gwałtowny wzrost cen gazu i energii elektrycznej.

W Polsce również mamy do czynienia z podwyżkami cen wszelkich paliw, w tym gazu ziemnego oraz energii elektrycznej. W Polsce w 2024 roku ma dojść do uwolnienia cen gazu dla odbiorców indywidualnych. To oznacza, że Urząd Regulacji Energetyki nie będzie już mógł, tak jak do tej pory, wywierać wpływu na cenę surowca i należy spodziewać się gwałtownych podwyżek cen gazu.

Prof. Stefan Bouzarowski zaleca zmniejszenie zależności od gazu i wprowadzenie większej ilości OZE do koszyka energetycznego, co powinno powstrzymać skoki cen w dłuższej perspektywie. Przypominam, że biomasa drzewna, w przeciwieństwie do gazu ziemnego należy do odnawialnych źródeł energii.

5. Co się wydarzy, gdy nie będzie zapotrzebowania na pellet w regionie?

Jeśli w województwie nie zużyje się regionalnego i narodowego paliwa, jakim jest pellet drzewny, ponieważ uchwała antysmogowa zabroni stosowania kotłów na pellet w miejscowościach, gdzie dostępny jest gaz ziemny, wówczas trafi on na zachód Europy i pomoże osiągnąć cele klimatyczne m.in. Niemcom.

6. Uchwały godzą w tzw. wolną konkurencję?

Nakaz przyłączania się do sieci ciepłowniczej (w przeważającej mierze ogrzewanej węglem) lub do sieci gazowej godzi w prawo konsumentów do swobodnego wyboru spośród bezpiecznych dla środowiska i klimatu technologii. Mieszkańcom miast – mam tu na myśli szczególnie osiedla domów jednorodzinnych, powinno się pozostawić możliwość wyboru czystej, bezpiecznej metody ogrzewania domów, jaką jest stosowanie kotłów c.o. na biomasę drzewną z certyfikatem ekoprojektu oraz kotłów na pellet o podwyższonym standardzie.

Jestem świadomy, że ogrzewanie pelletowe nie zastąpi gazu ziemnego i pomp ciepła, ale domagam się, aby było traktowane na równi z innymi dostępnymi i sprawdzonymi technologiami.

7. Niemożność realizacji uchwał antysmogowych w obecnym kształcie.

Wcielenie w życie uchwał antysmogowych dla województwa warmińsko-mazurskiego w obecnym kształcie nie jest możliwe, ze względu na problemy z uzyskaniem przyłącza gazowego. Środki inwestycyjne Polskiej Spółki Gazowniczej na lata 2022-2023 zostały w pełni zarezerwowane na realizację zawartych już umów przyłączeniowych i PSG nie posiada aktualnie źródeł finansowania dla kolejnych inwestycji przyłączeniowych. To kolejny powód dla którego należy zmienić projektowe zapisy dotyczące obowiązku podłączenia do sieci gazowe.

Paweł Kostrzewa

*Współwłaściciel Przedsiębiorstwa
PPH KOSTRZEWA sp. j. w Giżycku*